Dosarul nr.2-12422/2022

HOTĂRÎRE
ÎN NUMELE LEGII

19 decembrie 2023 **mun.Chişinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul V.Jomiru-Niculiță
Grefier M.Meșter

examinînd în şedinţă de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de ***** Olesea către ***** Andrei cu privire la decăderea din drepturile părintești și excluderea numelui tatălui din actele de stare civilă,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

La 09 iunie 2022, ***** Olesea, prin intermediul avocatului, Arcadie Farniev, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** Andrei, intervenienți accesorii Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani și IP Agenția Servicii Publice cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că s-a aflat în relație de concubinaj cu ***** Andrei și ambii sunt părinții copilului minor, ***** Elizaveta, născută la *****. Din cauza divergențelor în vederea soluționării problemelor și a comportamentului agresiv a lui ***** Andrei relația de concubinaj a încetat. Confirmarea comportamentului agresiv și violent al pârâtului servesc ordonanța de protecție eliberate pe numele acestuia.

A indicat că prin hotărârea din 21 aprilie 2021 a fost stabilit domiciliul copilului minor, Elizaveta cu mama, ***** Olesea.

Susține că pârâtul după încetarea relației de concubinaj o șantajează, o amenință cu aplicarea violenței fizice și o hărțuia psihologic chiar și-n prezența copilului minor.

Menționează că copilul minor după ce petrecea timp cu tatăl său la revenire acasă era stresat, tresărea și plângea prin somn fără motiv.

Relevă că pârâtul atât în perioada concubinajului, cât și după încetarea relației de concubinaj nu s-a ocupat de educația și creșterea copilului minor, la moment nici nu se mai interesează de soarta fiicii Elizaveta, se eschivează de la exercitarea obligațiilor de părinte, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Mai indică reclamanta că pârâtul a fost supus răspundere penală, iar modul acestuia de viață ar putea să se răsfrângă negativ asupra personalității copilului minor.

Consideră că comportamentului antisocial și infracțional al pârâtului are o influență negativă asupra copilului minor și în cazul dat sunt aplicabile prevederile art.67 Codul familiei.

Solicită reclamanta decăderea lui ***** Andrei din drepturile părintești asupra coplului, Elizaveta *****, născută la ***** cu dispunerea excluderii înscrisului în actele de stare civilă din rubrica la numele de familie și patronimicul a tatăl copilului.

Aspecte de procedură.

Prin fișa de repartizare aleatorie a dosarului, cauza civilă a fost repartizată judecătorului Veronica Jomiru-Niculiță (f.d.1), iar prin încheierea din 27 iunie 2022, cauza civilă a fost primită spre examinare în procedura contencioasă (f.d.32).

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reclamanta ***** Olesea, asistată de avocatul Arcadie Farniev, au susținut cererea de chemare în judecată, pe motivele de fapt și de drept indicate, solicitând admiterea acesteia.

Pârâtul ***** Andrei, asistat de avocatul Toia Anatolii a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. A indicat că în susținerea poziției sale reclamanta nu a prezentat nici o probă. În scop vicleneşte a folosit dreptul și garanțiile acordate de legea victimelor violenței în familie în vederea îngrădirii accesul tatălui biologic la copil. Probele atașate la dosar nu demonstrează eschivarea pârâtului cu rea-credință de la obligațiile sale părintești ori existența obligației la plata pensiei de întreținere nu prezumă și eschivarea de la exercitarea drepturilor părintești. Mai mult, decăderea din drepturile părintești nu scutește părintele de îndatorirea de a acorda întreținere copilului. A mai reiterat că decăderea din drepturile părintești este o sancțiune drastică și necesită a fi aplicată numai după ce se va constata că alte măsuri luate nu au dat nici un efect.

Intervenientul accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin avizul depus a lăsat chestiunea privind decăderea din drepturile părintești a pârâtului, ***** Andrei la discreția instanței, totodată solicitând examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său (f.d.48-50).

Intervenientul accesoriu IP Agenția Servicii Publice nu s-a prezentat, însă în cadrul pregătirii cauzei spre examinare a depus referință (f.d.37-39). Potrivit referinței s-a indicat că din specificul activității sunt în imposibilitate de a se expune referitor la decăderea din drepturile părintește a pârâtului față de copilul minor.

În partea ce ține de „excluderea datelor despre tatăl din actul de naștere a copilului” în situația când nu a fost contestată paternitatea, operarea rectificărilor cu finalitatea excluderii datelor solicitate nu este posibilă.

În ședința de judecată din 20.06.2023 a fost audiat martorul, ***** Alla (f.d.70).

În ședința de judecată din 13.06.2023 a fost audiat martorul, ***** Vasilisa (f.d.69).

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind participanții la proces, martorii, studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în raport cu probele prezentate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de ***** Olesea din următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art.130 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În ședința de judecată instanța a constatat că în relația de concubinaj dintre ***** Andrei și ***** Olesea s-a născut copilul minor, ***** Elizaveta, născută la ***** (f.d.8).

În temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr.2-5284/2021 din 21.04.2021, a fost stabilit domiciliul copilului minor, ***** Elizaveta a.n. ***** cu mama, ***** Olesea (f.d.9).

Totodată, instanța reține că în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr.2-5284/2021 din 21.04.2021 s-a dispus încasarea de la ***** Andrei în beneficiul Olesei *****, pensia de întreținere a copilului minor, ***** Elizaveta în sumă bănească fixă de 2235,60 lei lunar, începând cu 12 martie 2021, până la atingerea majoratului de către copil (f.d.9).

Prin încheierea executorului judecătoresc, Balan Cornelia, din 09 decembrie 2021, au fost aplicate măsuri de asigurare în vederea executării documentului executoriu nr.2-5284/221 din 21.04.2021 emis de Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), iar prin scrisoare nr.075/p/a-411/21 s-a stabiit că debitorul ***** Andrei a acumulat restanță la plata pensiei alimentare, la situația din luna octombrie 2023 în mărime de 67068 lei (f.d.30, 78).

Instanța reține că la materialele dosarului a fost prezentată încheierea nr.2o/pr-36/2021 din 10.02.2021 prin care a fost admisă în parte cererea Olesei ***** în interes propriu și a copilului minor, Elizaveta *****a privind aplicarea măsurilor protecție a victimelor violenței în familie și stabilite măsuri de protecție pe un termen de 90 de zile, iar cerința de aplicare a măsurilor de protecție față de victima violenței în familie în privința copilului minor Elizaveta *****a a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.11-15).

Apreciind circumstanțele date ca fiind în măsură de a-l decade pe pârât din drepturile părintești asupra copilului său, reclamanta s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Reieșind din conținutul art.67 din Codul familiei, *părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă:* ***a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere;***

b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară;

c) fac abuz de drepturile părinteşti;

d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicînd violenţa fizică sau psihică, *atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului;*

e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului;

f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;

g) au săvîrşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi

h) în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.

Din conținutul cererii de chemare în judecată și explicațiile părții reclamante se reține ca temeiuri invocate art.67 lit.a), d), e) și h) Codul familiei.

Având în vedere textele de lege menționate, raportate la circumstanțele speței, materialele dosarului nu conțin probe că tatăl copilului minor se eschivează cu rea-credință de la educația, întreținerea și grija acesteia.

Mai mult, instanţa reiterează că deși sunt înregistrate datorii la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor, formată în urma neexecutării hotărârii judecătorești din 21.04.2021, totuși acest fapt nu constituie un motiv suficient pentru a-l decădea pe Andrei ***** din drepturile sale părintești asupra copilei, Elizaveta *****a.

Totodată e de evidențiat că la materialele cauzei nu se regăsesc acte ce ar permite stabilirea stării materiale în care se află părintele vizat, prin urmare nu este probat faptul eschivării pârâtului cu rea-credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere.

Or, ***** Andrei în calitatea sa de tată al copilului are aceleași drepturi ca și mama acesteia. Și, deși pot exista anumite pretenții referitor la calitatea sprijinului acordat, acest fapt nu justifică în sine aplicarea unei sancțiuni excepționale asupra dreptului fundamental prin retragerea juridică a calității de părinte.

În lipsă de probe suficiente, instanța relevă că este prematură solicitarea reclamantei privind decăderea din drepturile părinteşti pe motiv de eschivare cu rea-credință sau viclenie de la plata pensiei de întreținere a copilului.

De asemenea, n-au fost prezentate probe nici întru confirmarea celor afirmate de reclamantă în conținutul cererii de chemare în judecată precum că pârâtul ar avea un comportament amoral, că a fost atras la răspundere penală, și în fine s-ar răsfrânge asupra copilului minor.

Referitor la comportamentul agresiv al pârâtului față de copil, se atrage atenția că cerința de aplicare a măsurilor de protecție față de victima violenței în familie în privința

copilului minor Elizaveta *****a a fost respinsă ca neîntemeiată, iar alte probe care ar confirma temeiul invocat nu sunt anexate.

Totodată, în cadrul examinării cauzei nu s-a confirmat în baza unor dovezi concludente și pertinente precum că pârâtul nu manifestă deloc interes față de soarta copilului și nu dorește să se implice în educarea acesteia.

De asemenea, nu justifică decăderea pârâtului din drepturile părintești nici raportul psihologului din cadrul Centrului Independent de Diagnostic Psihologic „CEXPI-FR”SRL, Fedora Rusu, prezentat de reclamantă, potrivit căruia s-au stabilit relații emoționale strânse dintre mama ***** Olesea și***** Sergiu (prietenul mamei) cu copilul minor Elizaveta, care au un nivel înalt de implicare în dezvoltarea și educația copilului, iar tatăl biologic nu ocupă nici un loc în viața și interesele copilului. Persoana pe care o percepe copilul ca tată este concubinul mamei și nu tatăl biologic.

Pe de altă parte, explicațiile oferite la examinarea cauzei de către martorii, ***** Vasilisa și ***** Alla nicidecum nu stabilesc un comportament deosebit de nedemn din partea tatălui copilului, care ar justifica, în cele din urmă, aplicarea față de ***** Andrei a celei mai severe sancțiuni – decăderea din drepturile părintești (f.d.69-70).

Prin urmare, argumentele invocate de reclamantă referitor la faptul că pârâtul nu are grijă de copil, nu participă la educarea şi întreținerea acestora, instanța de judecată le califică ca fiind insuficiente pentru a sta la baza emiterii unei hotărâri judecătorești privind decăderea din drepturile părintești.

În acest sens, potrivit jurisprudenţei CEDO s-a menționat faptul că un copil poate fi primit într-un cadru mai propice pentru educația sa, aceasta însă nu poate justifica, în sine, sustragerea sa din îngrijirea părinților biologici (cauza Wallova și Walla vs Republica Cehă hotărârea din 26.10.2006).

Așadar, familia este mediul esențial pentru creșterea și prosperitatea copilului și părinții au responsabilitate importantă pentru educația și dezvoltarea copilului, totodată aceștia joacă un rol major în afirmarea și susținerea dreptului copilului de a participa, începând cu momentul nașterii.

În continuare, instanța reține că decăderea din drepturile părintești reprezintă o derogare, în urmă căruia părintele este privat de viața sa de familie cu copilul și este incompatibilă cu scopul reunirii lor.

Mai mult, decăderea de drepturile părintești este cea mai severă sancțiune și urmează a fi aplicată față de părinți numai după ce s-a constatat că alte măsuri întreprinse față de părinții ce nu-și îndeplinesc obligațiile sau fac abuz de drepturile sale, nu au avut efect.

În această ordine de idei, este necesar de precizat că măsurile aplicate părinților care nu-și îndeplinesc obligațiile trebuie să fie benefice dezvoltării, creșterii, educării copilului.

Instanța ține cont de interesul superior al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepția cazului când familia s-a dovedit a fi nepotrivită și dezvoltarea acestuia într-un mediu sigur și liniștit.

Potrivit jurisprudenţei CEDO, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului, este întotdeauna de o importanţă fundamentală *(cauza Johansen împotriva Norvegiei,* hotărîrea *din 07.08.1996),* că interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial şi că doar un comportament deosebit de nedemn poate determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părinteşti în interesul superior al copilului *(cauza Gnahore împotriva* Franţei).

Totodată, CEDO subliniază totuşi că acest interes prezintă un dublu aspect *(cauza Gnahore,* menţionată *mai sus, paragraful 59):* pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluţie într-un mediu sănătos; pe de altă parte, să menţină legăturile acestora cu familia, cu excepţia cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale *(cauza Maumousseau* şi *Washington împotriva* Franţei*).*

De asemenea, în *cauza N.P. împotriva RM (*hotărîrea *din 06 octombrie 2015),* Curtea a reiterat că în astfel de cauze interesul superior al copilului este de o importanță esențială. Decăderea din drepturile părintești reprezintă o măsură particulară de anvergură, în urma căreia părintele este privat de viața sa de familie cu copilul, și este incompatibilă cu scopul reuniunii lor. Astfel de măsuri trebuie să fie întreprinse doar în circumstanțe excepționale, și pot fi justificate doar dacă ele sunt motivate de o cerință de prim rang aferentă interesului superior al copilului.

În partea ce ține de pretenția reclamantei de dispunerea excluderii datelor despre tatăl din actul de naștere a copilului la numele de familie și patronimicul copilului Elizaveta, în situația când nu a fost contestată paternitatea, solicitarea de operare a rectificărilor cu finalitatea excluderii datelor solicitate instanța o va respinge ca neîntemeiată.

Din considerentele, expuse instanța ajunge la concluzia că, cererea de chemare în judecată depusă de ***** Olesea către ***** Andrei, intervenienți accesorii intervenienți accesorii Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani și IP Agenția Servicii Publice, cu privire la decăderea din drepturile părinteşti și excluderea numelui tatălui din actele de stare civilă, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art.art.67-69 Codul Familiei, 236-241 CPC, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ***** Olesea către ***** Andrei cu privire la decăderea din drepturile părinteşti și excluderea numelui tatălui din actele de stare civilă.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător **V.Jomiru-Niculiță**